Commissie Omgevingskwaliteit

Bezoekadres
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

cok@amsterdam.nl
cok.amsterdam.nl

Commisse Aanwijzing Monumenten

Onderwerp	Adviesaanvraag aanwijzing Provincialeweg 16 (Driemond)
Datum	22 september 2025
Commissie	Petra Brouwer (voorzitter), Isabel van Lent (architectuurhistoricus), Wim de Wagt (architectuurhistoricus), Bastiaan van de Kraats (restauratiearchitect)
Secretaris	Elles van den Hoek, Mirte Kooij
Adviseur(s)	Richard Harmanni, Agnes Hemmes (Monumenten en Archeologie)

Geachte leden van het dagelijks bestuur van stadsgebied Weesp,

U heeft de subcommissie Aanwijzing Monumenten van de Commissie Omgevingskwaliteit gevraagd advies uit te brengen over de aanwijzing van het woonhuis aan de Provincialeweg 16 in Driemond als gemeentelijk monument.
De commissie hanteert bij de advisering de selectiecriteria voor monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten, zoals vastgesteld in de Erfgoedverordening. Zij beoordeelt of dit pand voor Amsterdam van belang is vanwege de stedenbouwkundige, architectonische en/of cultuurhistorische waarde. Daarnaast wordt vastgesteld in hoeverre het een gaaf en/of zeldzaam voorbeeld is voor een bepaalde periode of van een bepaald (gebouw)type.

De commissie adviseert u de in 1901 als opzichterswoning van het Waterleidingbedrijf 'Weesperkarspel' gebouwde woonhuis aan de Provincialeweg 16 aan te wijzen als gemeentelijk monument, vanwege de stedenbouwkundige, architectonische en cultuurhistorische betekenis. Het woonhuis aan de rand van de lintbebouwing, markeert de ingang van het waterleidingterrein en vormt een belangrijke herinnering aan de voormalige gemeente en het in 1888 in gebruik genomen waterleidingbedrijf. Dit verhaal achter de voormalige dienstwoning wordt ondersteund door het goed bewaard gebleven exterieur en interieur.

Daarnaast adviseert de commissie onderzoek te doen naar de waarden van het verder op het terrein gesitueerde windketelhuisje met vermoedelijk nog een reinwaterkelder. Dit gebouwtje stamt uit 1910 en vormt samen met de dienstwoning de enige overgebleven bebouwing van het waterleidingcomplex.

Stedenbouwkundige waarde
Het woonhuis is om twee redenen van stedenbouwkundige waarde. Ten eerste vanwege zijn ligging aan de Gaasp, die van de 17de tot het einde van 19de eeuw onderdeel was van de belangrijke trekvaart van Amsterdam naar Weesp en daardoor ook van de handelsroute over het water naar Keulen. Het Zandpad, de huidige Provincialeweg, deed destijds dienst als jaagpad, net als de Stammerdijk aan de overzijde van het water. Geinbrug, het huidige Driemond, lag op het kruispunt van waterwegen en was het grootste gehucht van de (voormalige) gemeente Weesperkarspel. De dienstwoning ligt aan het einde van de lintbebouwing vanuit Driemond, en vormt daarmee de entree van het destijds zo belangrijke gehucht in het waterhandelsnetwerk. Ten tweede is het huis van stedenbouwkundig belang als markering van de toegangsweg naar het achterliggende waterleidingbedrijf.

Architectonische en cultuurhistorische waarde
Het pand werd in 1901 gebouwd als woning voor de terreinopzichter. De ingetogen, traditionele architectuur met enkele sierlijke details is typisch voor een dienstwoning uit begin van de twintigste eeuw. Daarnaast had de woning een representatieve functie: medewerkers kwamen hier wekelijks persoonlijk hun loon ophalen. De entree en de voorkamer zijn daarom extra belangrijk, wat zijn weerslag heeft gekregen in de zorgvuldige vormgeving van het portiek bij de voordeur en de hoogwaardige interieurafwerking van de voorkamer, met onder andere een gedecoreerd stucplafond van de firma Silberling. Ondanks enkele verbouwingen is het merendeel van het exterieur, een groot deel van de indeling en de interieurafwerking van de voorkamer, gang en trappenhuis op de begane grond en afwerking van de ruimten op de zolder nog oorspronkelijk.

Gaafheid, herkenbaarheid en zeldzaamheid
Er is weliswaar in het begin van de jaren 2000 een moderne aanbouw aan de linkerzijde van het huis toegevoegd, maar deze ingreep heeft het karakter en herkenbaarheid van het oorspronkelijke huis niet wezenlijk aangetast. In het interieur betreft de gaafheid in het bijzonder de voorkamer met het Silberling stucplafond, de gang, trap en op de verdieping de overloop, de rechter zijkamer en tussenkamer.

Amsterdam, 4 november 2025
Commissie Aanwijzing Monumenten

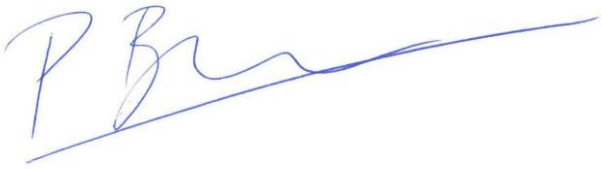

Petra Brouwer, voorzitter

Cc Monumenten en Archeologie